

Delegation från Codepink i Venezuela

Delegation från Codepink i Venezuela

Codepink: Women for Peace är en pacifistisk fredsorganisation i USA som ofta genomför spektakulära aktioner. Aktuellt är Freedom flottilj till Kuba inom kort.

Under vår senaste delegation till Venezuela återkom ett citat gång på gång ? en varning som skrevs för nästan två århundraden sedan av Simón Bolívar 1829:

?Förenata staterna verkar vara förutbestämt av ödet att plåga Amerika med elände i frihetens namn.? För många venezuelaner känns den meningen inte längre som historia. Den känns som nutid.

En av många demonstrationer med krav på frigivning av president Maduro och Cilia Flores. Foto: Codepink

USAs militäroperationen den 3 januari, då president Nicolás Maduro och första damen Cilia Flores greps, markerade en dramatisk eskalering i en konflikt som venezuelanerna inte beskriver som plötslig utan som kumulativ ? kulmen på årtionden av påtryckningar, sanktioner och försök till isolering.

?Vi har fortfarande inte helt bearbetat vad som hände den 3 januari?, sa sanktionsexperten William Castillo till oss. ?Men det var kulmen på över 25 år av aggression och 11 år av motstånd mot förödande sanktioner. En 20-åring idag har levt halva sitt liv i ett blockerat land.?

Carlos Ron, tidigare biträdande utrikesminister och nu verksam vid Tricontinental Institute for Social Research, beskrev upptrappningen inför invasionen som resultatet av en noggrant konstruerad berättelse. ?Först kom den farliga retoriken som beskrev venezuelaner i USA som brottslingar?, sa han. ?Sedan kom de oändliga hänvisningarna till droggänget Tren de Aragua. Sedan båtattackerna som sprängde påstådda smugglare. Sedan beslagtalandet av oljetankfartyg och sjöblockaden. Pressen fungerade inte, så de eskalerade till invasionen den 3 januari och kidnappningen av president Maduro och hans fru, Cilia Flores, och över 100 människors död.?

Medan händelserna den 3 januari i stort sett har glömts bort i USA, ersatta av ett förödande krig med Iran, finns påminnelserna överallt i Venezuela. Stora banderoller hänger från flerbostadshus med kravet: ?Ta hem dem.? Varje vecka hålls protester för att kräva deras frigivning.

I stadsdelen Tiuna i Caracas träffade vi Mileidy Chirinos, som bor i ett lägenhetskomplex med utsikt över platsen där Maduro tillfångatogs. Från sitt tak berättade hon om den fruktansvärda natten, när himlen lystes upp av explosioner så högljudda att hennes

hus skakade och alla sprang ut skrikande. ?Har era barn någonsin vaknat upp skräckslagna av ljudet av bomber??. frågade hon.

Vi skakade på huvudet. ?Våra har det?, sa hon. ?Och det är USA-bomber. Nu förstår vi vad palestinierna i Gaza känner varje dag.? Hon berättade att psykologer nu besöker dem varje vecka för att hjälpa invånarna att hantera trauman.

Inom några dagar efter USA:s invasion svors vicepresident Delcy Rodríguez in som tillförordnad president av nationalförsamlingen. President Trump berömde Rodríguez offentligt för att hon ?gjorde ett bra jobb? och betonade sin starka relation till henne. Men från början har hon förhandlat med USA med en pistol mot huvudet. Hon fick veta att varje vägran att kompromissa inte skulle resultera i kidnappning av henne och hennes team, utan i död och fortsatt bombning av Venezuela.

USA:s makt är påtaglig. Kärnvapenubåtar patrullerar fortfarande utanför kusten. Tusentals soldater är fortfarande stationerade i närheten. Varje uttalande och beslut som regeringen fattar granskas noggrant. Och den 2 februari, trots Trumps beröm av Delcy Rodríguez, förnyade han 2015 års presidentdekret som förklarar Venezuela som ett ?ovanligt och extraordinärt hot? mot USA:s nationella säkerhet.

Besöken från cheferna för CIA och Southern Command har utan tvekan varit svåra för regeringen att svälja. Delcys revolutionäre far torterades till döds 1976 av en venezuelansk regering som arbetade nära CIA. USA:s Southern Command samordnade attacken den 3 januari.

Men regeringen är inte utan inflytande. ?USA trodde att staten var svag, att den inte hade folkligt stöd, att militären var splittrad?, säger Tania Díaz från det regerande partiet PSUV. ?Den 3 januari kunde ha utlöst plundring, militärdesertioner eller omfattande destabilisering. Inget av detta hände.?

USA har en överväldigande militär dominans, men var också medvetna om att miljontals venezuelaner hade anmält sig till folkmilisen. Denna milis, tillsammans med den armé som förblev lojal mot regeringen, fick Washington att tveka om att inleda ett långvarigt krig och försöka ersätta Delcy Rodríguez med oppositionsledaren María Corina Machado.

Medan Machado åtnjuter entusiastiskt stöd bland venezuelanska exilmedborgare i Miami och Trump-administrationen erkände hennes rörelse som vinnare av valet 2024, är bilden inne i Venezuela en helt annan. Oppositionen är fortfarande djupt splittrad och Trump insåg att det inte fanns någon livskraftig fraktion som var redo att ta över makten.

Dessutom, som William Castillo uttryckte det rakt på sak: ?Trump bryr sig inte om val, mänskliga rättigheter eller politiska fångar. Han bryr sig om tre andra saker: olja, olja och olja.? Till det kan vi lägga guld, där USA just pressat Venezuela att ge direkt tillgång till guldexport och investeringsmöjligheter i landets guld- och mineralsektor,

Under dessa omständigheter har det venezuelanska ledarskapet naturligtvis inte haft något annat val än att ge USA betydande inflytande över landets oljeexport. Men medan Trump skryter med att detta är resultatet av hans ?spektakulära angrepp?, har Maduro länge varit öppen för samarbete med USA:s oljebolag.

?Maduro var väl medveten om att Venezuela behövde investeringar i sina oljeanläggningar?, berättade Castillo för oss, ?men bristen på investeringar beror på USA:s sanktioner, inte på Maduro. Venezuela har aldrig slutat sälja till USA; det är USA som har slutat köpa. Och de slutade också sälja reservdelar som behövs för att reparera infrastrukturen. Så USA startade den brand som decimerade vår oljeindustri och agerar nu som om de vore brandmännen som kommer till undsättning.?

I vilket fall som helst har lättningen av oljesanktionerna ? de enda sanktioner som delvis har hävts ? redan lett till ett tillskott av välbehövliga dollar, och regeringen har kunnat använda dessa medel för att stödja sociala program.

Men i Venezuela ses konflikten inte bara som en fråga om olja. Blanca Eekhout, chef för Simon Bolivar-institutet, säger att USA:s agerande innebär en fräck återgång till Monroe-doktrinen från 1823. Doktrinen varnade ursprungligen de europeiska makterna för att ingripa i västra halvklotet, men med tiden blev den en rättfärdigande för upprepade USA-interventioner i hela regionen. ?Vi har gått

200 år tillbaka i tiden?, säger hon. ?Alla suveränitetsregler har kränkts. Men även om Trump-administrationen tror att den kan kontrollera västra halvklotet med våld, så kan den inte det.?

Den historiska motsättningen är påtaglig. År 1823 förklarade det unga USA Latinamerika som sin inflytelsesfär. Ett år tidigare hade Bolívars en vision om ett mäktigt, suveränt Latinamerika som kunde styra sitt eget öde. Denna spänning ekar fortfarande i nutiden. Bolívars dröm hotas också av högerns återuppväxt i hela regionen. Vänstern i Latinamerika är mycket svagare än under Hugo Chávez tid. Bolivias Evo Morales och Ecuadors Rafael Correa har ersatts av konservativa ledare. Kuba lever under en kvävande belägring från USA. Progressiva regionala institutioner som CELAC och ALBA har försvunnit, och visionen om latinamerikansk enighet, som en gång verkade inom räckhåll, känns nu mycket mer bräcklig.

I Caracas är situationen invecklad, motsägelsefull och instabil. Men mitt i osäkerheten kändes en sak tydlig: den venezuelanska vänstern kollapsar inte. Den omkalibrerar sig. Som Blanca sa till oss innan vi åkte: ?De trodde att vi skulle falla sönder. Men vi är fortfarande här.? Och i bakgrunden fortsätter Bolívars varning att sväva i luften ? som en storm som aldrig riktigt går över.

Medea Benjamin, Codepink 260306 (ZT)

Medea Benjamin är medgrundare av fredsgruppen CODEPINK och människorättsorganisationen Global Exchange. Codepink är också en av initiativtagarna till America flotilla som inom kort försöker bryta blockaden och avseglar till Kuba med förnödenheter. Följ henne på X: @MedeaBenjamin.

BRYT BLOCKADEN AV KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72